

Kirkkonummen käsityökoulun Opetussuunnitelma

Taiteen perusopetus

Käsityön yleisen oppimäärän perusteet 2018

1.8.2018

Käsityökoulu on aloittanut toiminnan Kirkkonummella 1.8.2012 ja se perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta. Opetussuunnitelma on laadittu Opetushallituksen 1.9.2017 antamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelma on käytössä 1.8.2018 alkaen. Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 5 §:n mukaan Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet). Opetushallitus päättää myös oppilaan arvioinnista ja todistukseen merkittävistä tiedoista (laki taiteen perusopetuksesta, 8 §).

1. Toiminta-ajatus

Käsityön yleisen oppimäärän tehtävänä on tarjota oppilaalle monipuolisesti kokemuksia käsityöstä, muotoilusta ja teknologiasta. Opetuksella tuetaan oppilasta oman ilmaisun löytämiseen sekä erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja työkalujen turvalliseen käyttöön kokeilun, tekemisen ilon ja luovan ongelmanratkaisun avulla.

Opinnot käsityökoulussa kannustavat havainnoimaan ympäristöä ja kulttuurin moninaisuutta sekä arvostamaan omaa ja itselleen vieraita kulttuureita. Opintojen edetessä oppilasta ohjataan pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja kestävän kehityksen näkökulmasta. Oppilaita kannustetaan arvostamaan omaa ja toisten käsityötä ja ottamaan vastuuta omasta työskentelyprosessista.

Käsityökoulussa opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta näkemään käsityö monitieteisenä ilmiönä, johon kuuluu pukeutuminen, esine- ja tekstiiliympäristöt, palveluympäristöt sekä rakennetut ja luonnonympäristöt. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta käsityön, kulttuurin ja muotoilun elinikäiseen harrastamiseen.

Visio

Herättää innostus uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisemiseen läpi elämän.

Missio

Tuetaan ja rohkaistaan oppilasta monipuolisesti kädentaitojen harjoittelussa innostavassa ja luovassa ilmapiirissä.

Arvot

luovuus
yksilöllisyys – yhteisöllisyys
kulttuuriperintö - uudistuminen
sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä tulevaisuus

2. Oppimiskäsitys, oppimisympäristö, työtavat

2.1. Oppimiskäsitys

Oppiminen on yksilöllinen prosessi luovassa yhteisössä, jossa oppilas on aktiivinen toimija. Oppilasta ohjataan tunnistamaan omat tapansa oppia, asettamaan omia oppimistavoitteita ja toimimaan niiden mukaisesti. Kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa.

Oppimisen ilo ja myönteiset tunnekokemukset edistävät oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä ihmisenä kasvua. Oppilaalla on aktiivinen rooli opiskelussa ja oppimisessa. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan aiemmat kokemukset ja hänen elämänsä maailmansa.

2.2. Oppimisympäristöt ja oppimistilat

Käsityökoulun oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia ja ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä. Oppimisympäristöissä huomioidaan oppilaan tarpeet, taidot, kiinnostuksen kohteet. Opiskeltavat materiaalit ja tekniikat vaativat erilaisia tiloja ja opetus tapahtuu aina tarkoituksenmukaisissa tiloissa. Tarkoituksenmukaiset tilat, työvälineet ja laadukkaat materiaalit sekä tieto- ja viestintävälineiden käyttö takaavat monipuolisen oppimisen.

Oppimisympäristöt innostavat ja rohkaisevat oppilasta oppimaan ja kehittämään osaamistaan sekä tarjoavat mahdollisuuden onnistumisen kokemuksiin. Hyvä opiskeluympäristö on fyysisesti,

psykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ja kestävän kehityksen mukainen. Erilaiset oppimisympäristöt houkuttavat pitkäjänteiseen itsenäiseen työskentelyyn sekä yhteisiin projekteihin. Ne mahdollistavat taiteiden välisen työskentelyn. Koulun ulkopuolisina oppimisympäristöinä toimivat mm. lähiympäristö ja sen eri toimijat, paikalliset yhteistyötahot, kirjastot, museot, näyttelyt, tapahtumat jne.

2.3. Työtavat

Käsityölle on ominaista pitkäjänteinen työskentely, sillä taitojen oppiminen tapahtuu vähitellen ja vaatii aikaa. Käsityössä erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä havainnoimalla, tutkimalla ja arvottamalla. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Oppiminen perustuu tekemällä oppimiseen, oman ilmaisun löytämiseen sekä erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologian tutkimiseen. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävän kehityksen ja kiertotalouden periaatteet. Henkilökohtainen ohjaus ja työtapojen monipuoliset valintamahdollisuudet tukevat oppilaan omia vahvuuksia, ylläpitävät motivaatiota ja innostusta sekä edistävät sitoutumista tavoitteelliseen työskentelyyn. Käsityökoulussa tulevat tutuksi useat eri työtekniikat ja materiaalit, kuten esimerkiksi huovutus, kankaankuviointi, keramiikka, massat, mosaiikkityöt, metalli, puu, korutyöt jne. Materiaalituntemuksen ja kädentaitojen lisäksi opitaan esine- ja tekstiiliympäristöstä, pukeutumisesta, palveluympäristöstä sekä rakennetusta, että luonnonympäristöstä. Tavoitteena on myös kehittää eri kulttuurien ymmärtämistä ja tulkitsemistä. Opiskellessa käsityötaitetta oppilas käy itse läpi käsityön eri vaiheet suunnittelusta valmistamiseen ja arviointiin. Hän saa näin osallistua kokonaisvaltaiseen ongelmanratkaisuprosessiin.

2.4 Oppilasvalinta ja ryhmäkoko

Oppilaaksi ottamisesta päättää koulutuksen järjestäjä. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Taiteen perusopetuksen käsityön opetusryhmään oppilaat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Aloittavan opetusryhmän minimikoko on 7 oppilasta ja ryhmässä voi olla enintään 12 oppilasta. Opinnot käsityökoulussa voi aloittaa ensimmäisestä kouluvuodesta lähtien ja opinnot saa suoritettua kuudessa lukuvuodessa.

3. Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri Kirkkonummen käsityökoulussa on avoin, kannustava ja yksilön vahvuudet huomioiva. Toimintakulttuurin perustana on ihmisten aito kohtaaminen sekä välittävä ja kunnioittava vuorovaikutus. Tärkeää on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta. Myös yhteistyössä huoltajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa tarvitaan avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta.

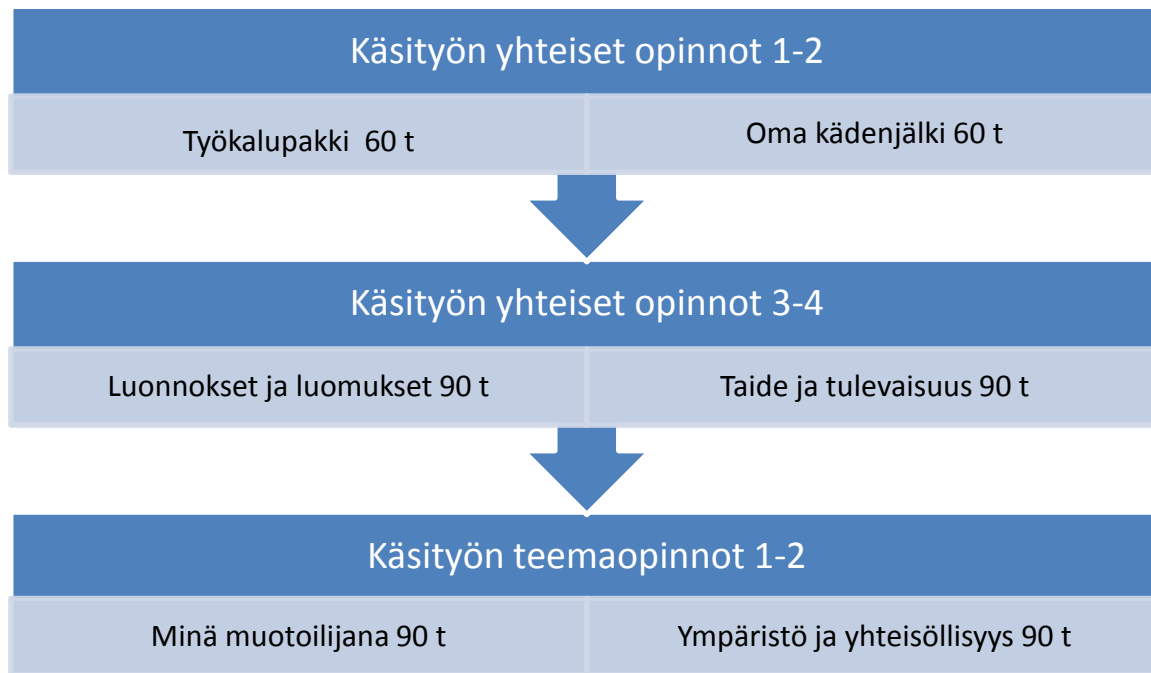
4. Opetuksen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen osuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia.

Yleisen oppimäärän opinnot muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen.

Oppimäärää voidaan tarvittaessa yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppilaalle laaditaan tällöin henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Yksilöllistäminen voi tarkoittaa tavoitteiden, sisältöjen, opiskeluajan, opetuksen

toteuttamistavan, tarvittavien tukitoimien ja arviointimenettelyn yksilöllistämistä. Yksilöllistäminen tehdään niin, että oppilas voi kehittää taitojaan omista lähtökohdistaan käsin.

5. Käsityön yleisen oppimäärän yleiset tavoitteet

Käsityön yleisen oppimäärän tehtävänä on tarjota kokemuksia käsityöstä, muotoilusta ja teknologiasta. Opinnot tukevat kasvua, itsetuntemusta, omaa ilmaisua ja ongelmanratkaisukykyä. Taidot karttuvat tutkimalla ja kokeilemalla monipuolisesti materiaaleja turvallisessa ja innostavassa ilmapiirissä. Oppilasta ohjataan pohtimaan vastuullista kuluttamista ja kannustetaan arvostamaan omaa ja toisen käsityötä. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta käsityön, kulttuurin ja muotoilun elinikäiseen harrastamiseen.

5.1 Käsityön yhteiset opinnot

Käsityön yhteisten opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään käsityön tekemisessä, suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvittavia taitoja. Oppilasta kannustetaan uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisemiseen rohkeasti ja monipuolisesti. Opetuksen tavoitteena on innostaa oppilasta aktiiviseksi käsityökulttuurin havainnoijaksi, tekijäksi, toimijaksi ja kuluttajaksi sekä auttaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä. Käsityön taiteen perusopetuksen tavoitteena on innostaa kekseliäisyyteen ja luovaan ongelmanratkaisuun sekä pohtimaan tekemistä kestävästä kehityksen näkökulmasta.

Käsityön yhteisissä opinnoissa tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa ilmaisu, käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Yhteisissä opinnoissa tavoitteena on, että oppilaan innostus käsillä tekemiseen herää ja että hän oppii ilmaisemaan itseään käsityön kaikilla osa-alueilla. Opiskelun teemat ja tehtävät valitaan niin, että oppilaat kokevat tekemisen ja oppimisen iloa. Hän perehtyy luovaan ongelmanratkaisuun ja harjoittelee ilmaisemaan itseään käsityön suunnittelu- ja valmistusprosessissa. Käsityön yhteisissä opinnoissa harjoitellaan työhön keskittymistä ja omasta työtilasta ja -välineistä huolehtimista. Oppilas oppii arvostamaan omaa sekä ryhmän työskentelyä ja töitä. Tavoitteena on, että oppilas tutustuu oman alueellisen kulttuurinsa ja muiden kulttuurien käsityöhön ja muotoiluun.

5.2. Käsityön teemaopinnot

Käsityön teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet ja rohkaistaan oppilasta syventämään materiaalien ja tekniikoiden tuntemustaan. Teemaopinnoissa ohjataan oppilasta kehittämään ongelmanratkaisutaitojaan ja hän opettelee yhdistämään visuaalisia, käyttötarkoituksenmukaisia, ekologisia ja teknologisia ominaisuuksia käsityötuotteeseen. Tavoitteena on, että oppilas oppii käyttämään omaan työskentelyynsä sopivia työtapoja, tekniikoita ja materiaaleja ja hän harjoittelee itsenäistä työskentelyä, suunnittelu- ja valmistusprosessia sekä itsearviointia. Oppilas tutustuu käsityöhön taiteena, harrastuksena, että ammatillisena toimintana, alueellisena kulttuurina ja kulttuuriperintönä. Teemaopintoihin sisältyy vierailukäyntejä museossa, käsityöläisten työpajoilla sekä kulttuurikohteissa.

6 Opintokokonaisuudet

6.1. Yhteisten opintojen kokonaisuus, yhteensä 300 tuntia

Yhteisten opintojen tavoitteet:

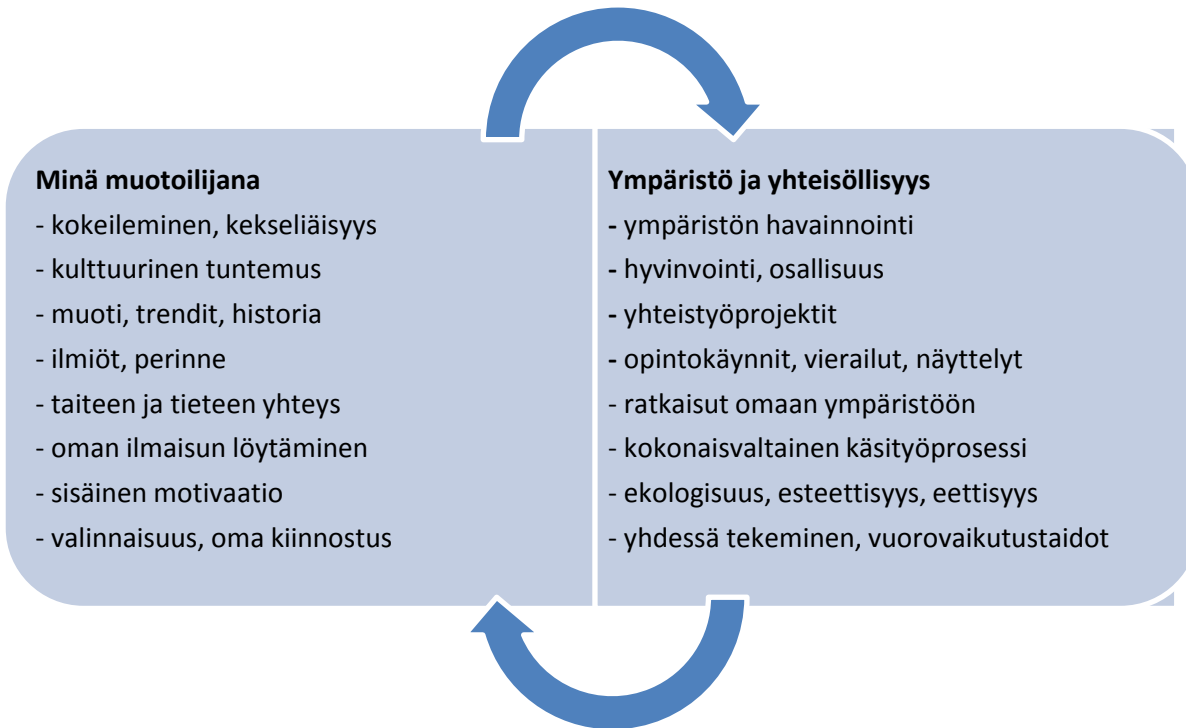
- Käsityön perustaidot
- tutustuminen ja havainnointi
- innostus ja aktiivisuus
- utelias ja kokeileva

Työkalupakki 60 t	Oma kädenjälki 60 t	Luonnokset ja luomukset 90 t	Taide ja tulevaisuus 90 t
<ul style="list-style-type: none">•perustaidot•leikillisuus•keksivä ja kokeileva•työohjeet ja niiden ymmärtäminen•monipuoliset materiaalit ja tekniikat•ympäristön havainnointi•työturvallisuus	<ul style="list-style-type: none">•käsityökipinä•tiedon ja taidon syventäminen•työohjeiden seuraaminen•ympäristön havainnointi•omakohtainen kokemus, minun tarinani•aktiivisuus ja monipuolisuus•käsityötaide tutuksi	<ul style="list-style-type: none">•ideasta toteutukseen•pohtiva, suunnitteleva ja toteuttava•luova ongelmanratkaisu•omat tavoitteet ja ilmaisukeinot•itsetuntemus ja rohkeus•lähtökohtana oma kiinnostus	<ul style="list-style-type: none">•omat valinnat•elinikäinen harrastuneisuus•haaveet, tavoitteet, tulevaisuusnäkökulma•kestävä elämäntapa•oman toiminnan ja työn arvioinnin osaaminen•aktiivisuus ja osallisuus•tiede+taide+käsityö•tv•yritteliäisyys

6.2. Käsityön teemaopinnot, yhteensä 200 tuntia

Teemaopintojen tavoitteet:

- aiemmin opittujen taitojen laajentuminen ja syventäminen
- kiinnostuksenkohteiden ja vahvuuksien huomioiminen
- osallisuus ja yhteisöllinen toiminta
- tutkiva ja luova ongelmanratkaisu

7 Oppimisen arviointi

7.1. Oppilaan itsearviointi ja arviointi

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan käsityöopintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Itsearvioinnissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä ja tätä harjoitellaan oman luonnoskirjan täyttämällä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Tavoitteena on oppia arvostamaan, tulkitsemaan ja arvioimaan sekä omaa, että muiden työskentelyprosessia, oppimista ja tuloksia.

7.2 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai näyttöihin osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään, kuten edellä on kuvattu.

Opintoja voi hyväksilukea tai suorittaa myös muissa oppilaitoksissa sovitusti, kuten kuvataidekoululla ja kansalaisopiston kädentaidonryhmissä. Opiskeluryhmissä voi olla myös valinnaisia opetuskokonaisuuksia ja erilaisia yhteistyöprojekteja käsityökoulun, kansalaisopiston ja/ tai kuvataidekoulun opintoryhmissä. Myös yhteisiä näyttelyitä, opintokäyntejä ja pajatoimintaa järjestetään eri oppilaitosten välillä.

8 Todistukset

8.1 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot. Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän todistuksen tulee sisältää opiskeluaika vuosina, oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet ja oppilaan saaman opetuksen tuntimäärät niissä. Oppilaalla on 85% läsnäolovelvollisuus saadakseen merkinnät ko. opintokokonaisuuksista. Puuttuvia opintoja voidaan korvata erikseen sovittavalla tavalla.

Päättötodistukseen sisältyvät seuraavat asiat:

- koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- taiteenala ja opinnot, joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimi ja syntymäaika
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat opintokokonaisuudet yhteisissä ja teemaopinnoissa, sekä opintokokonaisuuksien nimet
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- kunnan päätös (päivämäärä) opetussuunnitelman hyväksymisestä
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä. Liitteenä voi olla todistus ja arvio loppuopintojen tekemisestä ja erillisestä opintokokonaisuudesta.

8.2 Osallistumistodistus

Oppilaalle annetaan pyydettyä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

